

УДК 375.85

ТУРИСТИЧНІ ПОТОКИ УКРАЇНИ І ЛЬВОВА: РЕТРОСПЕКТИВА І СУЧАСНИЙ СТАН

Телюк Катерина Федорівна,
старший викладач кафедри фінансів та фінансово-економічної безпеки
Львівського навчально-наукового інституту
ДВНЗ «Університет банківської справи»
e-mail: k.teljuk@gmail.com

Строгуш Христина Іванівна,
студентка факультету фінансів
Львівського навчально-наукового інституту
ДВНЗ «Університет банківської справи»
e-mail:lovekris83@gmail.com

Анотація. Розглянуто поняття «туристичні потоки» як економічна складова. Здійснено аналіз і розкрито особливості розвитку вітчизняного туризму. Проаналізовано частку потоків туристів до України і безпосередньо до міста Львова. Досліджено основні проблеми і методи їх подолання в розвитку туризму в Україні.

Ключові слова: туризм, туристичні потоки, форми туризму, структура туризму.

Формул: 0; рис.: 5; табл.: 3; бібл.: 14.

TOURIST FLOWS OF UKRAINE AND LVIV: RETROSPECTIVE AND CURRENT STATUS

Telyuk Katerina,
the Senior Lecturer
of the Department of Finances and Financial-Economic Safety
of the Lviv Institute
of SHEI «Banking University»
e-mail: k.teljuk@gmail.com

Strohush Khrystyna,
Student of Faculty of Finances
of the Lviv Institute
of SHEI «Banking University»
e-mail:lovekris83@gmail.com

Abstract. The article deals with the term “tourism” as a key component of economy of Ukraine. The role of tourism in economic development of the country and region has been considered. The statistics data of the state of inbound and outbound tourism in the region has been offered. Major trends in the formation of tourist flows with the help of the coefficient of tourist exchanges has been analysed. The main reasons has been detected of outbound tourism on inbound tourism predominance. The main problems and methods of their solution in Ukraine has been considered.

Keywords: tourism, tourist flows, forms of tourism, tourism structure.

Formulas: 0; fig.: 5; tabl.: 3; bibl.: 14.

ТУРИСТИЧЕСКИЕ ПОТОКИ УКРАИНЫ И ЛЬВОВА: РЕТРОСПЕКТИВА И СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ

Телюк Екатерина Федоровна,
старший преподаватель кафедры финансов и финансово-экономической безопасности
Львовского учебно-научного института
ГВУЗ «Университет банковского дела»
e-mail: k.teljuk@gmail.com

Строгуш Кристина Івановна,
студентка факультета фінансов
Львівського учебно-научного інститута
ГВУЗ «Університет банківського дела»
e-mail:lovekris83@gmail.com

Анотація. Рассмотрено понятие «туристические потоки» как экономическая составляющая. Осуществлен анализ и раскрыты особенности развития отечественного туризма. Проанализирована доля потоков туристов в Украину и непосредственно в город Львов. Исследованы основные проблемы и методы их преодоления в развитии туризма в Украине.

Ключевые слова: туризм, туристические потоки, формы туризма, структура туризма.
Формул: 0; рис.: 5; табл.: 3; библи.: 14.

Вступ. Туризм в сьогоденні є однією з найрозвинутіших і найдинамічніших галузей світової економіки. В Україні ця галузь забезпечує значний внесок в економіку країни у формі нових робочих місць, збільшення надходжень від зовнішньоекономічної діяльності та поповнення державного бюджету через сплату податків. У багатьох країнах проводяться дослідження впливу туризму на економіку держави. Установлено, що туристична галузь впливає на національну економіку більше, ніж промисловість. Передусім, це зумовлено низьким рівнем імпорту й інтенсивним використанням місцевих сировинних ресурсів у цьому секторі економіки. Туристична галузь – це індустрія з високим рівнем конкуренції. Тому важливо мати достовірні прогнози її розвитку.

Аналіз досліджень і постановка завдання. Теоретичні та методичні засади туристичної діяльності досліджували такі відомі учені: Н. Антонюк, К. Д. Гордієнко, С. Кашкин, В. А. Квартальнов, М. П. Мальська,

М. М. Мамчин, Т. Г. Сокол, В. В. Худо, Ф. Ф. Шандор та інші. На даний момент уже існує достатня кількість праць на цю тематику, проте подальше дослідження туристичного сектору як економічної складової є важливим для поліпшення конкурентоспроможності держави на світовому ринку.

Результати дослідження. Сфера туризму є глобальною, тому конкуренція між країнами за свою частку цього ринку з кожним роком дедалі загострюється. Саме туризм здатний подолати розбіжності в розвитку окремих регіонів країни, які значно посилилися останнім часом. Розширення ділових і культурних зв'язків нашої країни зі світом сприяє збільшенню контактів між підприємствами і зростанню кількості іноземних і вітчизняних туристів, які прибувають в окремі регіони України, що зумовлює необхідність розміщення гостей у комфортабельних готелях із відповідним рівнем сервісу. Для обґрунтування сутності поняття «туризм» доцільно звернутися до наукових джерел (табл. 1).

Таблиця 1

Визначення поняття «туризм» у довідковій і навчальній літературі

Автор, джерело	Трактування терміна
Закон України «Про туризм» [1]	Туризм – це тимчасовий виїзд особи з місця проживання в оздоровчих, пізнавальних, професійно-ділових чи інших цілях без здійснення оплачуваної діяльності в місці, куди особа від'їжджає
Гордієнко К. Д. [2, с. 312]	Туризм – діяльність осіб, які здійснюють поїздки і перебувають у місцях, що є за межами їх звичайного середовища на термін від 24 годин до одного року, з будь-якою метою, але без здійснення діяльності, що оплачується з джерел, які є в місці відвідування
Сокол Т. Г. [3, с. 81]	Туризм – сфера діяльності людей, пов'язана з подорожами і мандрівками, що виконує ряд функцій політичного, економічного й культурного характеру. Всі функції проявляються як на рівні особистості, так і на рівні суспільства в цілому
Мальська М. П. [4, с. 21]	Туризм – вид рекреації, пов'язаний із виїздом за межі постійного місця проживання, активний відпочинок, під час якого відновлення працездатності поєднується з оздоровлювальними, пізнавальними, спортивними і культурно-розважальними цілями

Примітка. Складено авторами.

Як видно з табл. 1, інтерпретація поняття «туризм» полягає в переміщенні на певний час людини або групи людей із місця їхнього постійного проживання на іншу територію з будь-якою метою, але без здійснення діяльності, що оплачується з джерел, які є в місці відвідування.

Виходячи з того, що структура туризму як соціокультурного феномену має відображати соціальні відносини в цій сфері, доречно включити до основних елементів структури сааме суб'єктів – носіїв соціальних відносин (рис. 1).

Туризм сьогодні вважається одним із перспективних напрямів соціально-економічного розвитку країни, регіонів, міст. Адже туристичне господарство

генерує 11% валового продукту у світі, а туристична індустрія – 4,2%.

У Законі України «Про туризм» зазначено організаційну структуру і види туризму (рис. 2).

Таким чином, туризм багато авторів розглядають як складне, багатомірне поняття, будучи «одночасно й видом діяльності, і формою рекреації, і галуззю національної економіки, і способом проведення дозвілля, і, крім того, мистецтвом, наукою й бізнесом». Запропоновані підходи не суперечать один одному, а відображають різні сторони цього багатоаспектного явища, яким є туризм. Однозначно охарактеризувати туризм неможливо, оскільки не можна абсолютизувати жоден із його структурних аспектів.

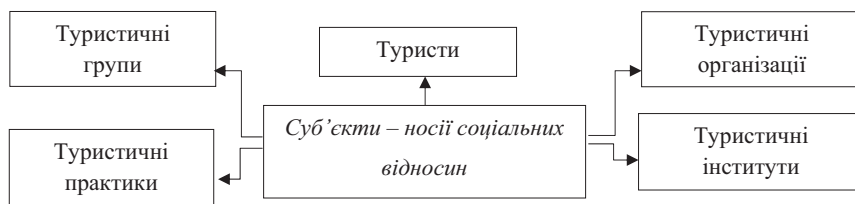

Рис. 1. Структура туризму як соціокультурного феномену [5]

Рис. 2. Організаційні форми туризму [1]

Україна має вигідне географічне положення, що зумовлює зростання інтересу місцевого українського населення як до земель своєї Батьківщини, так і до навколишніх країн ще з найдавніших часів. З огляду на те, що значна частина території України – Галичина – тривалий час була штучно відірвана від решти території України і перебувала у складі Австро-Угорської імперії, а згодом Польщі, неабиякий інтерес становить питання розвитку українського краєзнавчого руху на її теренах.

За часів СРСР туризм в Україні розвивався на профспілковій та відомчій основі. Путівки на бази та в будинки відпочинку надавали як своєрідний вид пільг. Профспілковим туризмом в Україні керував Укрпрофтуризм, до того ж він розвивався доволі швидкими темпами – лише 10% прибутку від путівок сплачували організації до місцевих бюджетів, а згодом ці кошти йшли на будівництво транспортних шляхів сполучення, відновлення і реставрацію історичних і культурних пам'яток тощо. До 1991 року рекреаційно-туристичне господарство України функціонувало в єдиному рекреаційно-туристичному комплексі Радянського Союзу. Курорти належали державі, керівництво туристичною діяльністю велося централізовано. Період з 1990 до 1993 року був особливо важким для туризму в Україні. Обсяг туристичної діяльності на внутрішньому ринку зменшився в чотири рази, а кількість іноземних туристів, які відвідали Україну, зменшилась на 80%. Тільки 120 тисяч іноземних туристів було зареєстровано 1992 року. З ухваленням Верховною Радою України Закону «Про туризм» (1995 р.) розпочався новий етап розвитку українського туризму. Нині для обслуговування туристів використовуються можливості понад 3 000 закладів оздоровлення і відпочинку, майже 1 400 готелів, мотелів, кемпінгів різних форм власності, 3 500 транспортних засобів. Туристичною діяльністю займаються 2,5 тис. підприємств, на яких працюють понад 100 тис. людей [4].

Таким чином, досвід туристичної діяльності в даний історичний період свідчить про те, що екстенсивний характер розвитку хоч і забезпечив певні темпи зростання цієї сфери, але в цілому не задовольнив соціальних потреб суспільства, що підтверджують наявність цілої низки протиріч і проблем.

Аналіз ситуації в Україні показує, що туристичне господарство поступово розвивається, хоча не характеризується стабільним зростанням. Так, якщо 1997 року нашу країну відвідало 337 тис. іноземних туристів, то 2003-го – 591 тис. осіб, 2004 року – 436 тис. осіб, 2011-го – 343 тис. осіб, 2012 року – 269 тис. осіб, а 2013-го – понад 300 тис. іноземних туристів.

За даними Державної служби статистики України, з 2005 року до 2008-го спостерігається поступове збільшення загальної суми інвестицій з боку держави в розвиток діяльності у сфері культури і спорту, відпочинку і розваг. Загальна сума інвестицій у розвиток сфери туризму 2010 року становила 3 319 700 тис. грн, що на 18,12% менше, ніж 2008-го. Важливим чинником, що впливає на залучення інвестицій як іноземних, так і внутрішніх, є податкове стимулювання. Однак в Україні ще й досі нема чіткої державної програми розвитку курортів, не здійснюється державний моніторинг курортних територій.

Аналогічне коливання за роками кількості туристів характерне і для внутрішнього туризму. Варто й проаналізувати туристичні потоки України в цілому (табл. 2).

Аналіз табл. 2 свідчить про те, що за останні два роки відбувається різке зменшення туристичних потоків майже у два рази, чому посприяла нестабільна ситуація в державі. Особливо варто звернути увагу на збільшення обсягу кількості громадян, які виїхали за кордон, що на 62% більше відповідно до попереднього року. Протягом I кварталу 2015 року Україну відвідало понад 2,9 млн іноземних туристів. У порівнянні з аналогічним періодом 2014 року кількість туристів зменшилась на 0,5 млн осіб.

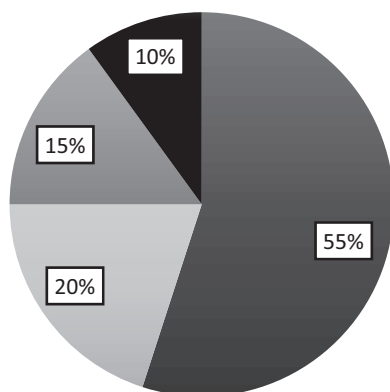
Таблиця 2

Туристичні потоки України (осіб)

Роки	Кількість туристів, обслужених суб'єктами туристичної діяльності, усього*	Із загальної кількості туристів:			Кількість екскурсантів
		іноземні туристи	туристи – громадяни, які виїжджали за кордон	внутрішні туристи	
2000	13 645	130	963	12 552	95 402
2001	48 541	412	6 156	41 973	37 870
2002	53 648	526	13 044	40 078	39 794
2003	47 975	1 636	19 896	26 443	63 497
2004	28 102	1 089	7 734	19 279	17 590
2005	19 406	181	4 306	14 919	19 930
2006	8 664	124	4 619	3 921	5 643
2007	20 243	935	14 972	4 336	11 224
2008	27 354	625	18 395	8 334	3 728
2009	19 691	611	12 717	6 363	4 044
2010	30 088	446	19 247	10 395	3 573
2011	12 679	85	9 724	2 870	2 709
2012	18 341	532	14 645	3 164	2 516
2013	24 459	299	18 511	5 649	8 971
2014	13 143	18	11 465	1 660	3 690
Відносне відхилення (2014 / 2013), %	53	6	62	29	41

* У 2000–2010 роках інформацію наведено за даними управління культури і туризму Київської облдержадміністрації, починаючи з 2011 року – за даними Головного управління статистики у Київській області [6].
Примітка. Побудовано за [6].

Найбільші потоки туристів до України у вказаному періоді спостерігалися із сусідніх країн, серед яких: Молдова – 1,1 млн осіб, Білорусь – 0,4 млн осіб, Польща – 0,3 млн осіб та Угорщина – 0,2 млн осіб (рис. 3).

■ Молдова ■ Білорусь ■ Польща ■ Угорщина

Рис. 3. Частка потоків туристів до України [7]

Також у I кварталі 2015 року державний кордон України перетнуло 4,8 млн українців, що на 4 відсотки менше ніж у I кварталі 2014-го, коли виїзний турпотік налічував близько 5 млн осіб. Країнами, найбільш відвідуваними українськими туристами, є Польща, Молдова, Угорщина, Білорусь, Словаччина, Румунія, Німеччина, Єгипет, Туреччина, ОАЕ.

За даними Державної фіскальної служби України, суб'єктами туристичної діяльності у I кварталі 2015 року сплачено податків та зборів до зведеного бюджету на понад 322,4 млн грн, що на 7,4 млн грн менше, ніж в аналогічному періоді 2014-го. Надходження від сплати туристичного збору у вказаному періоді зменшилися на 0,4 млн грн у порівнянні з I кварталом 2014 року і становили близько 6 млн грн [7].

За прогнозами експертів ВТО (табл. 3), число поїздок у світі до 2020 року досягне майже 1,6 мільярда туристських прибуттів, з яких 717 млн припаде на Європу [5], включаючи країни СНД, а отже, і Україну, де туризм, як очікується, розвиватиметься випереджаючими темпами в порівнянні з європейським регіоном у цілому.

Таблиця 3

Динаміка прогнозів щодо показників туризму у світі

Регіон	Кількість туристів (млн осіб)			Частка на ринку (%)		Середньорічне зростання (%)
	1995	2010*	2020*	1990	2020*	
Африка	20	47	77	3,6	5,0	5,5
Америка	110	190	282	19,3	18,1	3,8
Східна Азія / Тихоокеанський регіон	81	185	397	14,4	25,4	6,5
Європа	336	527	717	59,8	45,9	3,1
Близький Схід	14	36	69	2,2	4,4	6,7
Південна Азія	4	11	19	0,7	1,2	6,2
Світ	565	1 006	1 561	100	100	4,1

* Прогнозовані періоди розраховано за даними Всесвітньої туристичної організації [8].

Примітка. Побудовано за [13].

Однак у зв'язку з нестабільною економічною і політичною ситуацією в Україні істотно скорочується не лише кількість туристів, що приїжджають до України з-за кордону, а й потік українських туристів за кордон. Причиною такого значного падіння є не лише зниження купівельної спроможності населення, а й психологічний чинник – українці бояться виїжджати за кордон в умовах невизначеності у країні.

Справжньою скарбницею туристичного бізнесу є старовинне місто Львів – занесене ЮНЕСКО

до Списку світової спадщини, відоме світові своїми унікальними архітектурними і релігійними пам'ятками, театрами, музеями. Тому для Львова правомірним є вибір туризму як пріоритетного напрямку розвитку.

Торік Львів відвідало 1,7 млн гостей. Це така сама кількість, як і 2013 року. Річна кількість відвідувачів (туристів, екскурсантів, гостей міста) за останні п'ять років характеризує поступове зростання кількості туристів (рис. 4).

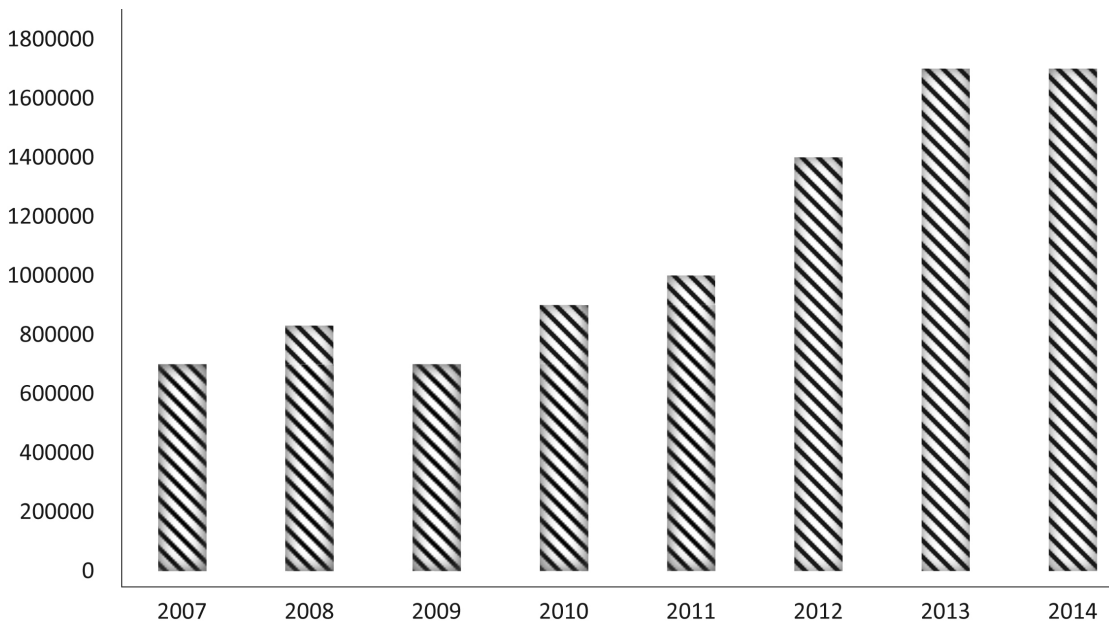

Рис. 4. Динаміка чисельності відвідувачів м. Львова

Середні витрати туриста за час перебування в місті 2014 року – 198 євро. Туристичний збір становив 1,226 млн грн (юридичні особи сплатили 805,6 тис. грн, фізичні особи – 421,2 тис. грн) [9].

Водночас існує багато чинників, що стримують розвиток туризму в м. Львові, які мають як зовнішній, так і внутрішній характер. До причин зовнішнього характеру належать: економічна нестабільність у країні, недостатня підтримка туризму як галузі економіки (недостатність державної нормативно-правової бази, брак належного фінансування програм тощо), негативна інформація щодо України в ЗМІ (злочинність, низький рівень розвитку інфраструктури та обслуговування тощо). Щороку Львів посідає чільні міс-

ця в рейтингах туристичної привабливості. Так, Львів посів третє місце в рейтингу Топ-6 велосипедних європейських міст за версією блогу для подорожей «Friday Flat Travel blog». Разом із місцевими неурядовими організаціями місто розвиває сталу мобільність та активно співпрацює з іншими велосипедними містами світу.

Чотири львівські готелі («Леополіс», «Асторія», «Швейцарський», «Нобіліс») увійшли в Топ-20 найкращих готелів України згідно з рейтингом «Trip Advisor» 2014 року.

Серед бар'єрів, що перешкоджають розвитку міста, можна виділити три основні групи: економічні, соціальні та бар'єри для управління містом (рис. 5).

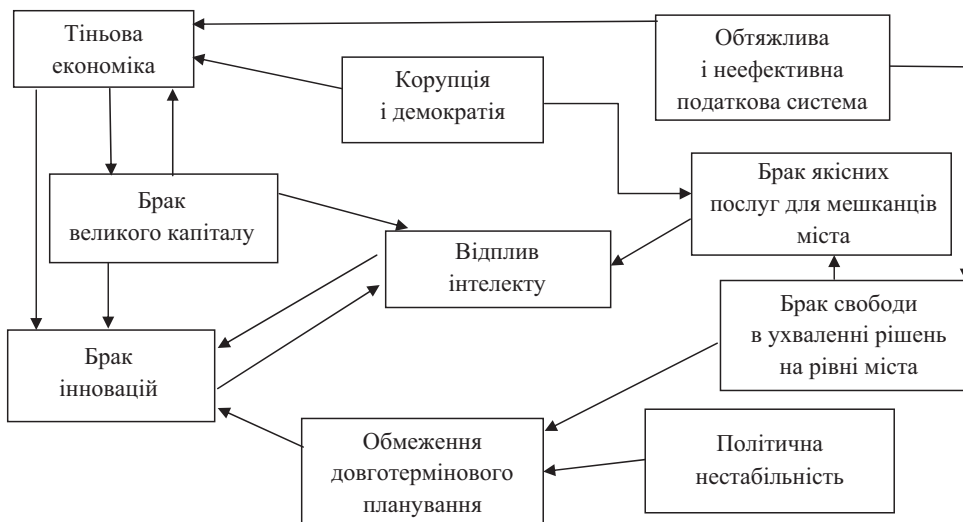

Рис. 5. Основні бар'єри для розвитку Львова [10]

У рамках реалізації Стратегії підвищення конкурентоспроможності Львова і Програми розвитку туризму представників туристичного кластера залучали до розроблення та реалізації стратегічних напрямів розвитку туризму – спільних проектів, у т. ч. проектів для вирівнювання туристичних потоків у міжсезоння. Спільно з туристичним бізнесом було організовано такі події: Міжнародний день туризму (27–28 вересня, організація промоекскурсії), «Дні Європейської спадщини» (21 вересня 2013 – відвідало 2 200 людей; залучено понад 30 об'єктів, 10 з яких поза межами туристичного центру міста; велоквест; презентація маршрутів науковим Львовом; промоція музею Дзиндри), акції «Удвічі більше Львова» (два вікенди у квітні 2014, залучено 75 закладів).

Управління туризму спільно з туристичним клас-тером працює над розширенням туристичних меж Львова, що дозволяє зменшувати навантаження на центральну частину міста, де зосереджена найбільша кількість туристичних маршрутів, і змістити туристичні. Управління брало участь у проекті «Площа Митна – ускладнена ревіталізація», проєкті з ревіталізації мікрорайону Підзамче. Здійснювало підготовку аудіогідів, вказівників, пояснювальних таблиць, текстів, фотоматеріалів до путівника «Львів» у рамках реалізації міжнародного проєкту «Східноєвропейські перлини».

За сприяння туристичного кластера 2014 року розроблено нові туристичні продукти у «Твоє літо у Львові»; «Джекпот по-львівськи», який передбачає пільгові ціни на розміщення та екскурсійне обслуговування в місті та нові туристичні маршрути – «Науковий Львів», «Дорога духу і добра». Ці продукти та археологічні, мистецькі, культурні, сакральні пам'ятки особливо популяризуються під час безоплатних промоекскурсії під час Міжнародного дня туризму (27–28 вересня), «Днів Європейської спадщини» (20–21 вересня 2014 р.).

Управління туризму популяризує місця, пов'язані з етнографічними групами: промоція вулиці Вірменської, єврейський квартал у рамках «Клезмер Фесту». Підготовлено і сформовано самостійні екскурсії для подорожників – «Дорогою до Стрийського парку» і «Театр імені М. Заньковецької» [14].

Основними заходами у сфері вдосконалювання інституційної структури туризму виступають:

- створення системи інформаційно-туристичних центрів на території області;

- вироблення концепції й створення на території області багатьох зон пріоритетного розвитку туризму;
- стимулювання діяльності координаційного управління культурою і туризмом у м. Львові та створення туристичного прес-клубу при обласному інформаційно-туристичному центрі [11].

Висновки. Отже, на основі викладеного вище можна зробити висновок про те, що в Україні існує величезний потенціал розвитку туристичної діяльності, проте він є істотним недовикористаним національним ресурсом, що має стати не тільки рентабельним, а й суттєвим джерелом надходження дохідної частини вітчизняної економіки.

Туризм упродовж усієї історії свого економічного існування має репутацію специфічної сфери, яка динамічно розвивається у складі галузей обслуговування і посідає дедалі помітніше місце у світовій економіці за показником швидкості обігу капіталу, кількістю зайнятих, обсягом експорту послуг, є джерелом доходів для національних бюджетів.

Розвиток туристичної сфери України є пріоритетним напрямом національної економіки і культури, важливим фактором підвищення міжнародного престижу країни.

У багатьох країнах світу туризм є однією з найбільш пріоритетних галузей, внесок у валовий національний дохід яких становить 20–45%, а надходження від іноземного туризму є основним джерелом отримання валюти. Тому галузь туризму не тільки приносить значну частину прибутку до бюджету туристично-розвинутих держав, а й є надзвичайно перспективною і, безсумнівно, може стати одним з головних джерел надходжень до держбюджету інших країн.

Внесок туризму в економічний добробут залежить від якості та різноманітності туристичних ресурсів країни, рівня розвитку туристичної інфраструктури, наявності горизонтальних і вертикальних економічних зв'язків, ефективності приватно-публічного партнерства, підтримки туристичної галузі на всіх щаблях державної влади.

Метою політики розвитку сфери туризму на найближчі роки повинно стати формування сучасного конкурентоспроможного туристичного комплексу, який задовольняв би потреби як вітчизняних, так і іноземних громадян у туристичних послугах, а також створював би умови для сталого розвитку туризму в Україні.

Список використаної літератури

1. Закон України «Про туризм» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80>.
2. Гордієнко К. Д. Економічний тлумачний словник. Понятійна база законодавства України у сфері економіки / К. Д. Гордієнко. – [2-ге вид., переробл. та доповн.]. – Київ, 2007. – 312 с.
3. Сокол Т. Г. Основи туристичної діяльності : підручник / Т. Г. Сокол. – Київ : Грамота, 2006. – 81 с.
4. Мальська М. П. Основи туристичного бізнесу : навч. посібник / М. П. Мальська, В. В. Худо, В. І. Цибух. – Київ : Центр навчальної літератури, 2004. – 272 с.
5. Шандор Ф. Ф. Сучасні різновиди туризму : підручник / Ф. Ф. Шандор, М. П. Кляп. – Київ : Знання, 2013. – 85 с.
6. Сайт Головного управління статистики у Київській області [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://kievobl.ukrstat.gov.ua>.

7. Сайт Державного агентства України з туризму та курортів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.tourism.gov.ua>.
8. Офіційний сайт Всесвітньої туристичної організації [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.unwto.org.
9. Офіційний портал мешканців Львова [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://city-adm.lviv.ua/portal-news/tourism>.
10. Комплексна стратегія розвитку Львова на 2012–2025 рр. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.cityadm.lviv.ua>.
11. Мамчин М. М. Тенденції розвитку туристично-рекреаційної галузі Львівщини [Електронний ресурс] / М. М. Мамчин, С. Й. Чучмарьова, О. І. Мархевка. – Режим доступу : http://vlp.com.ua/files/60_0.pdf.
12. Антонюк Н. Перспективи розвитку Європейського туризму на 2014–2020 рр. / Н. Антонюк, О. Краєвська // Вісник Львівського національного університету. – 2014. – Вип. 34. – С. 133–141. – (Серія : Міжнародні відносини).
13. Данилов В. Я. Прогнозування розвитку туристичної галузі України [Електронний ресурс] / В. Я. Данилов, О. Л. Жиров, А. О. Жирова // Економіко-математичне моделювання бізнесу. – Режим доступу : http://www.kibs.kiev.ua/images/new925_Prognozuvannya_rozvitku_turistichnoi_galuzi_Ukraini.pdf.
14. Орлова В. В. Особливості розробки прогнозів розвитку туристичної галузі [Електронний ресурс] / В. В. Орлова. – Режим доступу : <http://www.pu.if.ua/depart/Finances/resource>.

References

1. Zakon Ukrainy «Pro turyzm» [Law of Ukraine “On Tourism”]. (n. d.). zakon3.rada.gov.ua. Retrieved from <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80> [in Ukrainian].
2. Hordiyenko, K. D. (2007). Ekonomichnyy slovnyk. Kontseptualni zasady zakonodavstva Ukrainy v ekonomitsi [Economic Dictionary. The conceptual framework of legislation of Ukraine in the economy]. Kyiv [in Ukrainian].
3. Sokol, T. H. (2006). Osnovy turystychnoyi diyalnosti [Basics of tourism]. Kyiv : Lyst [in Ukrainian].
4. Malska, M. P., Khudo, V. V., & Tsybukh, B. I. (2004). Osnovy turystychnoho biznesu [Basics of tourism]. Kyiv : Tsentr navchal'noyi literatury [in Ukrainian].
5. Shandor, F. F., & Klyap, M. P. (2013). Suchasni vydy turyzmu [Modern varieties of tourism]. Kyiv : Znannya [in Ukrainian].
6. Sait Holovnoho upravlinnia statystyky u Kyivskii oblasti [Site of the Main Statistical Office in Kiev region]. Retrieved from <http://kievobl.ukrstat.gov.ua> [in Ukrainian].
7. Sait Derzhavnoho ahenstva Ukrainy z turyzmu ta kurortiv [The site of the State Agency of Ukraine for Tourism and Resorts]. Retrieved from www.tourism.gov.ua [in Ukrainian].
8. Ofitsiyyny sayt Vsesvitn'oyi turystychnoyi orhanizatsiyi [site of the World Tourism Organization]. Retrieved from www.unwto.org [in Ukrainian].
9. Ofitsiyiniy portal meshkantsiv Lvova [The official portal of Lviv residents]. Retrieved from <http://city-adm.lviv.ua/portal-news/tourism> [in Ukrainian].
10. Kompleksna stratehiia rozvytku Lvova 2012–2025 rr. [Integrated Development Strategy 2012–2025 biennium city]. (n. d.). Retrieved from <http://www8.cityadm.lviv.ua> [in Ukrainian].
11. Mamchyn, M. M., Chuchmarova, S. Y., & Marhevka O. I. (n. d.). Tendentsiyi rozvytku turystychno-rekreatsiynoyi haluzi Lyvivshchyny [Trends in the tourism and recreation industry in Lviv region]. Retrieved from http://vlp.com.ua/files/60_0.pdf [in Ukrainian].
12. Antonyuk, N., & Krayevs'ka, O. (2014). Perspektyvy rozvytku Yevropeys'koho turyzmu na 2014–2020 rr. [Prospects of European tourism in 2014–2020]. Visnyk Lviv's'koho natsional'noho universytetu. Seriya mizhnarodni vidnosyny – Visnyk of the Lviv University Series International Relations, 34, 133–141 [in Ukrainian].
13. Danylov, V. J., Tovsta, A. L., Tolstaya, S. A. (n. d.). Prohnozuvannya rozvytku turystychnoi haluzi Ukrainy [Prediction of tourism industry in Ukraine]. Ekonomiko-matematychne modeliuвання biznesu – Economic modeling business. Retrieved from http://www.kibs.kiev.ua/images/new925_Prognozuvannya_rozvitku_turistichnoi_galuzi_Ukraini.pdf [in Ukrainian].
14. Orlova, V. V. (n. d.). Osoblyvosti proektuvannya pryklad rozvytku turyzmu [Features of development forecasts for the tourism industry]. Retrieved from <http://www.pu.if.ua/depart/Finances/resource> [in Ukrainian].